

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

H & H motor AS
Dalevegen 1513
4544 FOSSDAL

Saksbehandler Jørn Trygve Haug

Vår ref. 2021/3586-0 444

Deres ref.

Dato 15.04.2021

Melding om vedtak. Søknad om bruk av snøscooter og UTV med belte i samband med filming ved Lordehytta i Åseral kommune.

Syner til dykkar søknad datert 6.4.2021. Arbeidsutvalet i verneområdestyret handsama saka i møte 13.4.2021, sak 26/21. Det vart gjeven avslag på søknaden. Vedtak og saksframstilling ligg ved.

Klage

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skriftleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 504 Stoa, 4804 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Med helsing

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvaltar SVR

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:
Statsforvalteren i Agder
Åseral kommune

Postboks 504 4804 ARENDAL
Gardsvegen 68 4540 ÅSERAL

Arkivsaksnr: 2021/3586-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 09.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	26/21	13.04.2021

Søknad om bruk av snøscooter og UTV med belte i samband med filming ved Lordehytta i Åseral kommune.

Vedlegg:

- 1 E-post
- 2 Søknad

Forvalters innstilling

Med heimel i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde* kap. IV pkt. 5.1.a avslår arbeidsutvalet søknad frå H & H motor AS, om bruk av snøscooter og UTV med belte i samband med filming ved Lordehytta i Åseral kommune.

Arbeidsutvalet legg vekt på at føremålet med filminga ikkje fremjar marknadsføringa av verneområdet og verneverdiane slik det er lagt til grunn i forvaltningsplanen. Transporten strid også mot målsettinga i forvaltningsplanen om å avgrense motorferdsla til det som er strengt naudsynt og der verneområdestyret ønskjer å vera restriktiv til å opne for nye transportbehov. Arbeidsutvalet ønskjer å vera varsam med å legge til rette for filming i verneområde for sal av bestemte produkt, då dette på sikt kan føre til ein monaleg auke i motorisert ferdsel i verneområdet.

Saksprotokoll i AU i verneområdestyret for SVR - 13.04.2021

Handsaming i møte

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Saksopplysninger

H & H motor v/Ola Terje Handeland har søkt om å bruke snøscooter og UTV med belte i samband med filming og fotografering ved Lordehytta 2/16 i Åseral kommune. Føremålet er å lage reklamefilm for UTV med belte som søker er forhandlar av. Det er søkt om ein tur med UTV. I tillegg to snøscooterar. 6 – 8 personar skal med på oppdraget. Transportstrekninga er Røysland – Lordehytta jamfør kart nedanfor. Frå vernegrensa ved Svartevatn/Nåvatn er det om lag tre kilometer inn til Lordehytta. Det er søkt om at løyve skal gjelde for perioden 10.4.2021 – 25.4.2021.

Nemnde reklamefilm skal nyttast nasjonalt og lokalt i sosiale media. Søkar ønskjer å nytte Lordehytta som lokasjon for å få ein lokal forankring av filmen. For søker er det også eit poeng at filmen er frå ein stad som alle i nærområdet kjenner til.

Transportrute:

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.

2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Motorisert ferdsel i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel IV kapittel 5.1.a kor det heiter at motorisert ferdsel på land er forbode. For persontransport og transport av filmutstyr er det inga særskilt dispensasjonsheimel i verneforskrifta. Saka må difor handsamast som dispensasjon frå vernevedtaket etter naturmangfoldloven § 48. Etter denne bestemminga kan det gjerast unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot vernevedtakets føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8 - 12

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggst til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artar, samt frå GPS-merkeprosjektet i regi av NINA. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210).

Lordehytta ligg sør i verneområdet. Tradisjonelt har villreinen sporadisk nytta desse områda som vinterbeite. Særleg gjeld dette i vintrar der beitene i høgheia langer nord isar ned. Villreinenens bruk av områda må sjåast i samheng med at totalbestanden i mange år har vore mindre enn før. Ulike ferdselshindre lenger nord kan også spele inn. Det er ikkje observasjonar av villrein kring Lordehytta dei seinare år, men både vinteren i 2008, 2020 og 2021 var det villrein om 3.5 kilometer nord og vest for Lordehytta.

Ut frå kjend kunnskap er det ikkje andre særleg sårbare artar i områda som vert råka av transporten. Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Lordehytta er ein kjend attraksjon og kulturminne i Åseralsheiane. Sommar og vinter er det ein god del ferdsel inn til Lordehytta til fots og på ski. Dei fleste følgjer då dalføret vestover frå Nåvatn. Her går det også ein umerka sti. Anna ferdsel til fots er i første rekke knytt til jakt, fiske og sinking og tilsyn av sau.

Det er fleire driftshusvære i denne delen av heia og gjennom vinteren er det ein god del snøscootertransport til desse. Det er også ein del bruk av helikopter, blant annet til Lordehytta der det årleg vert gjort mykje vedlikehaldsarbeid. År om anna har lokale organisasjonar fått løyve til å arrangere velferdstur med snøscooter til Lordehytta. Tal snøscooterar har då vore 20 – 30 stk.

Ut frå rapportar frå Statens Naturoppsyn veit ein at det er eit stort omfang av ulovleg snøscooterkøyring i områda kring Lordehytta.

Etter forvaltar si vurdering er den samla belastninga på området høg. Transporten har eit avgrensa omfang og ulempa er i første rekke knytt til støy av forbigåande karakter. Det er likevel viktig at en ikkje berre ser på den aktuelle transporten isolert sett, men har eit langsiktig og heilskapleg perspektiv på motorisert ferdsel i områda.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Forvaltar syner her til vurdering etter naturmangfoldloven § 48 nedanfor.

Vurdering etter naturmangfoldloven § 48

Ein føresetnad for å kunne gi dispensasjon etter denne paragrafen er at tiltaket ikkje strir mot vernevedtakets føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Først når både vilkåra er oppfylt kan forvaltningsstyresmakta vurdere å gi dispensasjon.

Løyve til motorisert ferdsel til filming og medieføremål er omtala i forvaltningsplanen kap. 2.4.3. Utgangspunktet er at slike saker må vurderast konkret og strengt i kvart tilfelle. Vidare går det fram at slike dispensasjonar bør avgrensast til oppdrag som fremjar marknadsføring av verneområda og verneverdiane. Forvaltar kan ikkje sjå at dette er tilfelle for transporten det er søkt om. Søknaden gjeld reklamefilm for eit fysisk produkt som ikkje har noko særskilt kopling til verneområdet og verneverdiane. Det er forståeleg at bruk av området ved Lordehytta som kulisser i reklamesamanheng kan vera freistande. Forvaltar vil likevel legge vekt på at det er fullt mogleg å legge filmlokasjonen utanfor verna område der restriksjonsnivået er lågare.

For utan dei særskilde sakene for Kjerag er det tidlegare handsama enkelte saker som gjeld filming andre stader i verneområda. I 2017 fekk turistkontoret for Lindesnesregionen løyve til å nytte snøscooter i samband med filming i området Skoræ – Lakkenstova på Ljosland i Åseral kommune. Føremålet var marknadsføring av fine område i regionen og det var knytt opp til arbeidet med sertifisering av regionen som eit berekraftig reisemål. Med unntak av turen opp på Skoræ følgde ruta preparerte skiløyper. Ei anna sak ligg til handsaming i arbeidsutvalet i møte 13.4.2021. Denne gjeld filming som etter forvaltar sitt syn marknadsfører verneområdet og det enkle friluftslivet på ein positiv måte.

Som det går fram av vurderingane etter paragrafane 8 – 12 i naturmangfoldloven ovanfor, vil ikkje transporten isolert sett kunne skade verneføremål eller verneverdiane. Etter forvaltar sitt syn skal ein likevel vera varsam med å legge til rette for filming der verneområde blir kulisser for sal av bestemte produkt. På sikt kan dette føre til ei utvikling der ein rekke produsentar og leverandørar vil søke dispensasjon frå forbodet mot motorisert ferdsel. Forvaltar syner her også til målsetning i forvaltningsplanen kap. 2.4.2 om å avgrense motorferdsel til det som er strengt naudsyn. Vidare at verneområdestyret ønskjer å vera restriktiv når det gjeld å opne for nye transportbehov.

Konklusjon

Søknaden vert avslått. Føremålet med filminga fremjar ikkje marknadsføringa av verneområdet og verneverdiane slik det er lagt til grunn i forvaltningsplanen. Den strid også mot målsettinga i forvaltningsplanen om å avgrense motorferdsel til det som er strengt naudsynt og der verneområdestyret ønskjer å vera restriktiv til å opne for nye transportbehov. Vidare vert det lagt vekt på at ein bør vera varsam med å legge til rette for

filming i verneområde for sal av bestemte produkt, då dette på sikt kan føre til ein monaleg auke i motorisert ferdsel i verneområdet.